

Otte og firfindstyvende Møde.

Freddagen den 22de Marts 1895, Kl. 1.

Formanden (Clausen): Finansudvalget har i Dag afgivet Betænkning over de til samme henviste Andragender. Eksempelene ere omdelte. Sagens eneste Behandling kan ventes sat paa Dagsordenen for Mødet paa Tirsdag.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Forespørgsel af Folketingsmanden for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Bajer) til Udenrigsministeren.

(Forespørgselen findes i Tidenden Sp. 3321.)

Forespørgselenefattes under Forhandling.

Forespørgeren (Bajer): I lige høj Grad bør, saa vidt jeg skønner, denne Forespørgsel interessere Landbrugets Mænd og de industri drivende baade paa Land og i By, men i første Række naturligvis de handlende, som udføre, eksportere Frembringelser af Landbrug og af Industri. I øvrigt er Grænsen vel vanskelig at drage, og jeg kommer derved til at tænke paa en Ytring af en bekendt gammel stor tykt Statsøkonom, Roscher, som en Gang har sagt, at Landbruget i den nyere Tid fra en Sædvane og en Levemaade, har udviklet sig til en Industri, en Kunst og en Videnskab. Jeg brugte denne Ytring for 21 Aar siden, i 1874, som et Slags Motto til en Afhandling i Nationaløkonomisk Tidsskrift, i hvilken jeg søgte at vise, hvorledes Landbrugets Frembringelsers Handelsbevægelse virker tilbage paa Landbruget, og hvor vigtigt det derfor er for Landmanden i det hele taget at gøre sig bekendt med Svingningerne paa Verdensmarkedet, idet nemlig Markedets Udvidelse eller Indskrænkning i høj Grad har Indflydelse paa, hvilke Frembringelser Landbruget især skal kaste sig over. Hvorledes vort eget Landbrug har vundet i den Henseende, er noksom bekendt. I den Henseende har ogsaa Udenrigsministeriet en stor Opgave at tage vare,

nemlig at lægge Mærke til, hvad der foregaar ude i den store Handelsverden, og det har dertil sine Forposter, sine Bedetter. Jeg beder undskyldte, at jeg bruger disse Betegnelser, men man kan jo i denne Tid, i vor af Militarismen gennemsyrede Tid, næsten ikke undgaa at bruge militære Billeder, naar man skal gøre noget anstueligt. Jeg betragter et Lands Udenrigsminister paa en vis Maade som en Forpostkommandør, der har sine Bedetter udstillede, og disse bør have Opmærksomheden spændt, saa at sige et Øje paa hver Finger. Vore Repræsentanter i Udlandet, Diplomaterne og Konsulerne, skulle lytte nøje efter, hvad der foregaar, og de skulle da melde til Forpostkommandøren, hvad de se, og de skulle navnlig lægge Mærke til, om der aabner sig ny Markeder for vor Eksport. Det vigtigste er naturligvis at være bekendt med Vædringer i de fremmede Landes Toldlovgivning. Der er jo ligesom en Toldmur om hver Stat, men i den Henseende vilde det vel være altfor høje Henter at trække paa Udenrigsministeriet og dets Hjælper i Udlandet, at de skulde holde de danske Eksportører fuldstændig à jour med, hvad der i saa Henseende foregaar. Et stort Fremskridt til at faa Kundskab i den Retning er sket derved, at der for 5 Aar siden, nemlig i 1890, blev oprettet et internationalt Bureau i Bryksel, som har til Formaal at udgive Toldtraktater. Disse Toldmure, der — for at bruge den billedlige Betegnelse — ere ligesom Randene eller Væggene om Kar, blive imidlertid af og til gennemborede paa visse Steder, og det sker ved Handelstraktater. Naar der afsluttes Handelstraktater mellem 2 Stater, saa interessere det som oftest ikke alene de 2 kontraherende Stater, men mange andre, idet nemlig de kontraherende Stater have Mestbegünstigelsestraktater med en Mængde andre Stater, og det er egentlig det, jeg har peget paa i min Forespørgsel. Her savne vi tit Oplysninger. Der er det efter min Mening, at Efterretningsvæsenet er temmelig mangelfuldt. Det er derfor Hensigten med min Forespørgsel at henlede den højtaerede Udenrigsministers Opmærksomhed derpaa og spørge, om der ikke kunde gøres noget mere end hidtil — thi hidtil er der gjort for lidt — for at staffe vore Eksportører Meddelelser om, hvad der foregaar i de Forhold, jeg har nævnt.

Jeg skal tage et enkelt Eksempel. Da Emnet er saa overordentlig stort, har jeg selvfølgelig ikke kunnet studere det hele, men et Eksempel skal jeg dog fremdrage angaaende en Handelstraktat, som jeg særlig har studeret saa grundig som muligt. Det er den Handels-traktat, der blev sluttet den 22de Marts i